

Het Brabantse geluid

Een mooie plek voor amateurmuziek en -dans

De trompettist achter Guus

“Voor mij zijn Brabant en blaasmuziek met elkaar verweven. Het hoort toch bij onze cultuur als je alle blaaskapellen, dweilorkesten, fanfares en harmonieën ziet en hoort. Je kunt je toch niet voorstellen dat die er niet meer zijn. Ik in elk geval niet.

Op mijn zevende ben ik begonnen. Mijn vader was slagwerker en het trommeltje lag al klaar. Maar ik wilde per se een trompet. Dat soort verhalen kom je in het vak heel veel tegen. Veel collega-muzikanten zijn bij een lokale vereniging begonnen. Zelfs Guus (Meeuwis) heeft zijn eerste muzikale stappen gezet bij de harmonie.

Die verenigingen zijn dus echt kweekvijvers. Kinderen maken heel gemakkelijk kennis met muziek. En als ze willen, kunnen ze van daaruit verder. Dat ze - net zoals ik - van een hobby hun beroep maken.

Vanuit de harmonie ben ik naar het conservatorium in Tilburg gegaan. En van daaruit onder andere bij de band van Guus Meeuwis terechtgekomen. Dat combineer ik trouwens met heel veel andere activiteiten. Bijvoorbeeld als dirigent, leraar en trompettist bij verschillende orkesten, bands en kapellen.

Gelukkig merk ik daarbij dat de vraag naar live-muziek weer groeit. Er is qua optredens het nodige te doen. En dat is fijn, want muziek is een prachtige bezigheid. Iets wat je kunt doen tot op heel hoge leeftijd. En het maakt ook niet uit of je de sterren van de hemel blaast of maar drie noten kent. Het is en blijft prachtig om muziek te maken.”

*Jurgen van Nijnatten
Trompettist, docent en dirigent*

— Actieve muziekverenigingen

Een leven zonder muziek. Het is een onvoorstelbaar toekomstbeeld. En al helemaal een Brabant zonder muziek. Onze provincie zou toch niet meer hetzelfde zijn. Eigenlijk zit muziek - en zeker de amateurmuziek - in onze genen. Ze zijn onlosmakelijk verbonden met onze Brabantse identiteit.

Gelukkig is het geluid van Brabant springlevend. Verspreid over Brabant zijn vierhonderd geregistreerde amateurorkesten, verenigingen en groepen actief. Het gaat dan om harmonieën, fanfares, brassbands, majoretteverenigingen, drumbands, slagwerkgroepen, big bands, seniorenorkesten, blaaskapellen, dweilorkesten. Dus in allerlei vormen en met een scala aan repertoire. Het zijn 25.000 verschillende muzikanten en majorettes van alle leeftijden en niveaus. Maar allemaal met dezelfde passie.

Steeds op zoek naar samenspel

“Kunnen dansers, koren en muzikanten niet iets samen doen? Die vraag hebben we twintig jaar geleden hardop gesteld. Binnen het dorp zijn we allemaal heel gedreven met ons eigen ding bezig. Als we combineren, kan dat plezier toch alleen maar groter worden.

Dat geluid werd helemaal opgepikt. En sindsdien hebben we elke twee jaar een groot concert, waaraan allerlei lokale zangers, dansers en muzikanten meedoen. Met een band en ons fanfareorkest als begeleiding. Het is een concept dat voor volle zalen zorgt. Tot op de dag van vandaag.

Sterker nog. Overal waar we in deze opzet optreden, reageert het publiek heel verbaasd. Mensen hebben niet in de gaten hoe ver de amateurmuziek ontwikkeld is. Natuurlijk spelen we nog op straat. Maar steeds vaker brengen we juist eigentijdse programma's, die een modern publiek aanspreken.

Eigenlijk heeft deze opzet twee belangrijke winstpunten. We brengen de amateurmuziek van de 21ste eeuw naar de mensen. Tegelijkertijd krijgen dansers, zangers en muzikanten een unieke kans om bijzondere culturele activiteiten mee te maken en zich te presenteren. Met lovende reacties van alle betrokken groepen. Het blijft heel bijzonder.”

Ruben Gielis
Muziekvereniging Lith

— Modern en betrokken

De amateurmuziek heeft zich overigens sterk ontwikkeld. Wie een concert of uitvoering van een moderne amateurvereniging of -orkest beluistert en bekijkt, hoort en ziet die ontwikkelingen meteen. Rock, pop en jazz gaan samen met speciaal voor blazers en slagwerkers gecomponeerde muziekwerken. Dezelfde verbazing komt trouwens bij wie optredens van majorettes beleeft. Het stadium van laarzen en kolbakken is allang gepasseerd.

Muziek- en majorette-/twirlverenigingen spelen een steeds centralere rol in het lokale culturele leven. Door het wegvallen van andere verbanden vullen ze de culturele gaten op. Omdat de Brabantse amateurcultuur ze aan het hart gaat. Ze zoeken ook steeds actiever het samenspel met andere lokale en regionale culturele groepen.

Tess (10): "Het mooiste vind ik lenigheid, opgetild worden en rolls. Dat is als je de baton over je heen laat rollen. Verder is het heel erg leuk om het samen te doen met je beste vriendin. Zo zijn we al een paar keer nationaal kampioen geworden. Het trainen en wedstrijden dansen vind ik gewoon heel speciaal."

Chloë (10): "Dit doe ik vanaf mijn vierde of vijfde. Alle meisjes in de buurt gingen bij de majorettes en dat heb ik toen ook maar geprobeerd. Nu train ik twee keer in de week, samen met mijn beste vriendin en buurmeisje. En dan is het allerleukste dat je samen tijdens wedstrijden heel goed danst."

Ellis (12): "Bij presentaties en optredens had ik al wat drummers bezig gezien. En dat zag er heel erg stoer en leuk uit. Toen heb ik, drie jaar geleden, zelf besloten om te gaan drummen. Nu zit ik op les en doe ik met drie orkesten mee. Daar speel ik dan op verschillende slagwerkinstrumenten. Eigenlijk zou ik op een gegeven moment zelf wel les willen gaan geven."

Muziek maken stimuleert het brein

“Wat gebeurt er als je naar muziek luistert? Als je het aan mensen vraagt, hoor je vaak: we vinden het fijn, we genieten. Als je fysiek naar de hersenen kijkt, zie je dat bepaalde plaatsen worden gestimuleerd. Maar tegelijkertijd worden bepaalde gebieden die met negativiteit te maken hebben, geremd. Voor hart en bloedvaten heeft muziek een directe uitkomst: je bloeddruk zakt.

Zelf muziek maken heeft nog veel meer effecten. Bijvoorbeeld voor de hand-oogcoördinatie en de motoriek. Maar zeker ook als het gaat om empathie. In de contacten tussen mensen is dat een enorm belangrijk proces.

Onderzoek toont verder aan dat - als jonge kinderen muziek gaan maken - de grote baansystemen van voor naar achteren in de hersenen enorm in volume toenemen. Dus naar de gebieden waar de sociale cognitie tot stand komt. En als die jongeren ouder dan zeventien zijn, dan nemen ook de taalgebieden toe. Die impact heeft musiceren. Je mag dus gerust zeggen dat muziek slim maakt.

Het valt daarom ook niet te rijmen dat de maatschappelijke investering in muziekonderwijs steeds maar verder afneemt. Dat is absurd. Ik wil geen kans onbenut laten om dat te benadrukken.”

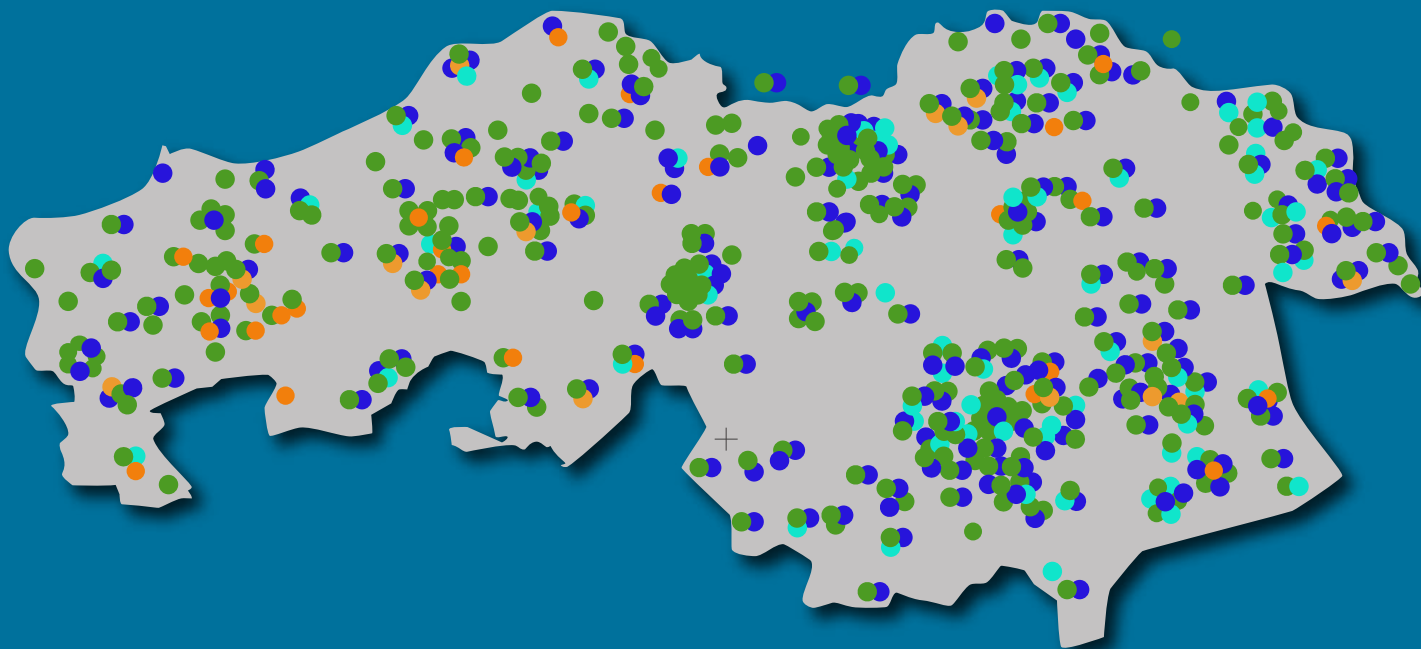
*Erik Scherder
Neuropsycholoog*

Foto: Bob Bronshoff

— Met een belangrijke rol

Lokaal pakken muziek- en majorette-/twirlverenigingen steeds meer educatieve taken op. Dat gebeurt zeker in de kleinere plaatsen waar andere aanbieders van muzieklessen en andere culturele activiteiten verdwijnen. De plaatselijke vereniging biedt dan niet alleen concrete lessen aan, maar speelt vaak ook een coördinerende rol. Bijvoorbeeld in de richting van het basis- en middelbaar onderwijs.

Dit alles doen ze zeker met het oog op het eigen voortbestaan. Maar ook vanuit het culturele belang. Vanuit de stellige gedachte dat muziek- en dansonderwijs zeer belangrijk is en eigenlijk geen drempels mag kennen. Alle kinderen en jongeren moeten er altijd en overal kennis mee kunnen maken.

● Harmonie / fanfare / brassband / seniorenorkest

● Show / mars / percussie

● Majoretten / twirl

● Big band / blaaskapel

Geluiden van de leden (1)

“Veel jongeren maken nooit kennis met het ‘muziek maken’. Terwijl ze daar zoveel talent voor hebben. Het had hun leven en de gemeenschap kunnen verrijken. Laten we daarom de traditie van muziekverenigingen in Noord-Brabant niet verloren laten gaan.”
 Frank Simons en Ger Antonis / Koninklijke Harmonie Echo der Kempen, Bergeijk

“De BBM is een bond waar verenigingen zich thuis voelen. Het persoonlijk contact is een groot pluspunt. Met die gedachte gaan we dan ook graag naar de door de BBM georganiseerde wedstrijden, maar ook de bijeenkomsten, instructiedagen etc. We zijn ook altijd snel op de hoogte van alle ontwikkelingen. Het is een bond die voor iedereen klaar staat. Wat wil je als vereniging nog meer.”
 Alma Veldhuis / The Fantasy Kids, Rucphen

“Onze vereniging en stichting kan niet optimaal functioneren zonder de steun van BBM. Zeker ook op het gebied van advies is de BBM voor onschatbare waarde voor ons.”
 René van Boxtel / Show en Marchingband Cornu Copiae, Waalwijk

“De meerwaarde van muziekgezelschappen in de samenleving en het nut van muziekonderwijs moeten professioneel onderstreept worden. Daarin speelt de BBM een belangrijke rol.”
 Hans Sliphorst / Heineken Fanfare, 's-Hertogenbosch

— Belangen behartigen

Het is belangrijk dat muziekverenigingen worden gesteund bij hun activiteiten. Deze rol neemt de Brabantse Bond van Muziekgezelschappen (BBM) van harte op zich. Als provinciale koepel willen wij de muziekbeoefening door amateurs bevorderen, in de ruimste zin van het woord.

Dit gebeurt onder andere door het behartigen van belangen. Op provinciaal gebied is de BBM gesprekspartner als het gaat om amateurmuziek en cultuur. Wij gaan - uit naam van de bijna 400 aangesloten verenigingen en 25.000 muzikanten en majorettes - de dialoog aan met instanties, organisaties en personen. Om de toekomst voor de muziekbeoefening in Brabant zeker te stellen.

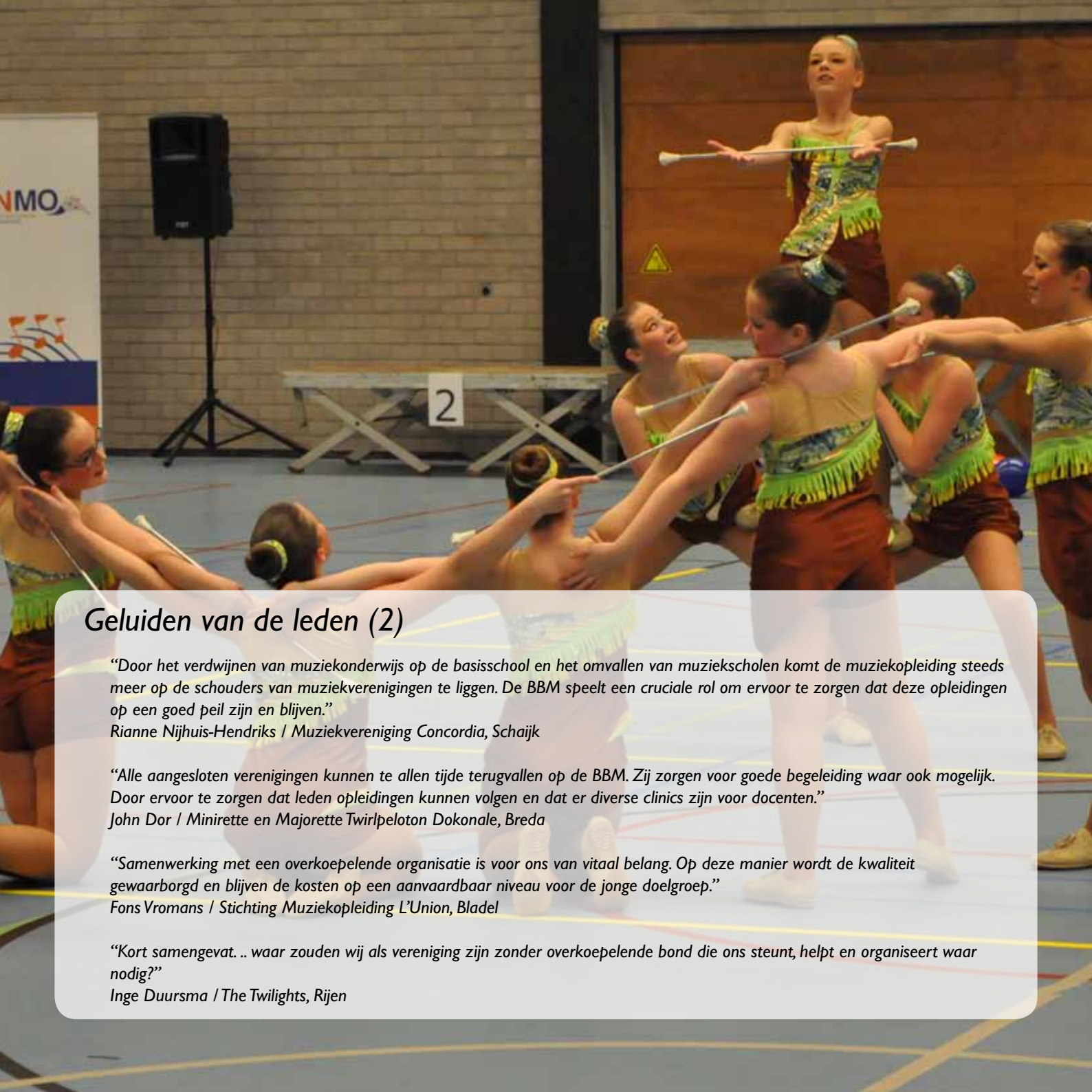
Ook nationaal vertegenwoordigt de BBM de Brabantse muziekverenigingen en majorette-/twirlverenigingen. Dat gebeurt binnen het landelijke samenwerkingsverband KNMO. Hierin hebben tien provinciale bonden zich verenigd met in totaal 2.400 aangesloten verenigingen met 130.000 amateurmuzikanten en majoretten.

Nina (18):“De combinatie van muziek en dans is gewoon heel bijzonder. Meestal begint het ermee dat ik zelf iets moois hoor of zoek. Met mijn trainsters kijk ik of we op die bepaalde muziek een dans kunnen maken. Die zetten we samen op en ga ik trainen. Bij mij is het zo dat ik oefen tot ik alles precies ken. Alleen met die zekerheid doe ik mee aan wedstrijden. Als het dan helemaal goed gaat, is dat een heel prettig gevoel.”

Nino (13): "Toen ik begon, kon ik niet bij de klep van de lage c. Maar dat is zeven jaar geleden. Nu oefen ik elke dag, heb ik les en speel ik bij harmonie en dweilorkest. En ik vind het leuk om solo te spelen. Zo ben ik al Brabants en Nederlands kampioen geworden. Sinds kort hoor ik ook bij de talentenklas van de muziekschool. Dan mag ik spelen bij allerlei evenementen, bijvoorbeeld laatst op het gemeentehuis. Allemaal heel apart om te doen."

Geluiden van de leden (2)

“Door het verdwijnen van muziekonderwijs op de basisschool en het omvallen van muziekscholen komt de muziekopleiding steeds meer op de schouders van muziekverenigingen te liggen. De BBM speelt een cruciale rol om ervoor te zorgen dat deze opleidingen op een goed peil zijn en blijven.”

Rianne Nijhuis-Hendriks / Muziekvereniging Concordia, Schaijk

“Alle aangesloten verenigingen kunnen te allen tijde terugvallen op de BBM. Zij zorgen voor goede begeleiding waar ook mogelijk. Door ervoor te zorgen dat leden opleidingen kunnen volgen en dat er diverse clinics zijn voor docenten.”

John Dor / Minirette en Majorette Twirlpeloton Dokonale, Breda

“Samenwerking met een overkoepelende organisatie is voor ons van vitaal belang. Op deze manier wordt de kwaliteit gewaarborgd en blijven de kosten op een aanvaardbaar niveau voor de jonge doelgroep.”

Fons Vromans / Stichting Muziekopleiding L'Union, Bladel

“Kort samengevat. .. waar zouden wij als vereniging zijn zonder overkoepelende bond die ons steunt, helpt en organiseert waar nodig?”

Inge Duursma / The Twilights, Rijen

— Adviseren, stimuleren en ondersteunen

Naast een rol als belangenorganisatie heeft de BBM een adviserende, faciliterende en ondersteunende taak voor de aangesloten verenigingen en orkesten. Wij willen een betrokken koepel zijn, waar de leden met vragen en problemen kunnen aankloppen. Met belangrijke thema's als educatie, ledenwerving, kwaliteit, organisatie en financiën.

Deze adviserende, faciliterende en ondersteunende rol wordt op verschillende wijzen vormgegeven. Onze menukaart vermeldt cursussen, workshops, nieuwsbrieven, mailings, een website en sociale media. Bovendien organiseren we provinciale wedstrijden en coördineren we de muziekexamens. Dirigenten, majorette/twirdocenten en bestuurders kunnen bij ons terecht voor bijscholing en opleiding.

A close-up portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair and blue eyes. He is wearing a light blue, patterned button-down shirt. The background is a neutral, light brown color.

Professionele inbreng is heel belangrijk

“Eigenlijk combineer ik mijn hobby’s: passie voor mijn werk en liefde voor muziek. Als penningmeester van de BBM kan ik die twee mooi samen laten gaan. Ik mag de financiën van die hele grote vereniging van wel dertigduizend amateurmusici en majorettes op orde houden.

Dat samengaan van professie en liefhebberij zie ik trouwens bij alle bestuursleden. Ze brengen hun specifieke vakkennis mee wat betreft educatie, marketing, communicatie en management. Dat geeft een sterke mix in bestuur en commissies.

Na het gymnasium ben ik bedrijfseconomie aan de heao gaan studeren. En vervolgens een universitaire opleiding tot geregistreerd belastingadviseur. Daarna heb ik onder andere bij een groot accountantskantoor, bank en notariskantoor gewerkt. Om uiteindelijk een eigen administratie- en aangiftepraktijk te starten: Adfisk Services.

Ooit heb ik geleerd om orgel te spelen en, na een tijd, heb ik dat weer opgepakt. Ik speel keyboard in bigband ‘Metropoleorkest’. Mijn vrouw Jacqueline speelt bas bij Muziekvereniging Excelsior in Oploo. Vanuit die vereniging kreeg ik de vraag of ik voorzitter wilde worden.

Het is van groot belang dat goede professionele krachten zich inzetten voor verenigingen. Daarin moet ook zeker geïnvesteerd blijven worden. Gelukkig wordt binnen de BBM dat belang onderkend en is het een springlevende, actieve en gezonde organisatie.”

Robert Verhofstad
Penningmeester BBM

Organisatie

Binnen de BBM werken vrijwilligers uit de Brabantse muziekwereld samen om de gestelde missie, visie en taken te realiseren. Dit gebeurt vanuit een vertrouwde verenigingsstructuur van algemeen bestuur, dagelijks bestuur en commissies. De bestuurs- en commissieleden zijn afkomstig uit alle delen van de provincie. Heel vaak combineren ze een professionele achtergrond met een rijke historie binnen lokale muziekverenigingen.

De commissies van de BBM adviseren het bestuur over verschillende thema's en werkgebieden. Bovendien organiseren ze concrete activiteiten op hun aandachtsgebied, met name als het gaat om bijscholing, ontwikkelen van talent, borgen en verhogen van het niveau. De drie 'bloedgroepen' - majoretten, blaasmuziek en SMP (Slagwerk, Mars en Percussie) - hebben elk een specifieke commissie. Maar ook op belangrijke centrale thema's als jeugd, educatie en kwaliteit wordt door speciale commissies de aandacht gericht.

Voor de essentiële continuïteit en ondersteuning beschikt de BBM over een bondsbureau. Twee medewerkers vormen, vanuit het kantoor in Tilburg, de centrale thuisbasis. Hier worden allerlei administratieve, organisatorische en communicatieve activiteiten uitgevoerd.

Rick (13): "In groep 4 of 5 wilde ik eigenlijk al gaan drummen. Het leek me gewoon heel erg interessant om te gaan doen. Maar pas later ben ik ermee begonnen. Ik zit nu op les en doe mee met de slagwerkgroep. Daar ben ik nu vooral bezig op de pauken. En ik vind het nog steeds leuk om het elke week weer te doen."

Femke (16): "Op school moet ik nu na gaan denken over een vervolgopleiding. En dan vind ik conservatorium wel goed klinken. Ik zou best wel beroepsmuzikant willen worden. Dat lijkt me heel gaaf. Op dit moment ben ik in elk geval al bezig met het D-examen. Waarom dwarsfluit? Vanwege de zachte en lieflijke klank. Die vind ik bij me passen. De dwarsfluit is echt mijn instrument."

Deze brochure is een uitgave van Brabantse Bond van Muziekverenigingen (BBM).

Ringbaan Oost 8-17 - 5013 CA Tilburg - 0416 - 82 02 34
bonds bureau@brabantse-muziekbond.nl - www.brabantse-muziekbond.nl
Aangesloten bij KNMO

wijzigingen voorbehouden - © BBM 2017